

No : 04

Tarih : 02/03/2018

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASINDA ÇIRAK VE STAJYERLERİN KAPSANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2017 yılından itibaren iş kazası ve meslek hastalığına karşı sigortalı kapsamına alınan stajyer ve kursiyerleri kayıtlarında göstermesi üzerine, kamuoyunda bu kişilerin TÜİK tarafından da doğrudan istihdama dahil edildiği yönünde bir algı oluşmuştur.

Konuya ilişkin, 27 Kasım 2017 tarihinde yayımlanan kamuoyu duyurusunda; sadece çalıştığı süre boyunca geçireceği bir iş kazasına karşın sigorta kapsamına alınan çirak ve stajyerlerin, uluslararası tanım gereği TÜİK tarafından açıklanan istihdam edilenler içerisinde yer almadığı açık bir şekilde ifade edilmiştir. Ancak, son günlerde konunun tekrar gündeme gelmesi üzerine aşağıdaki açıklamanın yapılması gerekli görülmüştür.

Türkiye İstatistik Kurumu, istatistik üretiminde uluslararası normlarda; mesleki bağımsızlık, şeffaflık, karşılaştırılabilirlik, tarafsızlık ve doğruluk ilkelerine bağlı olarak, uluslararası kurumlar tarafından geliştirilmiş yöntem, tanım ve kavramları kullanmaktadır.

Üretilen istatistiklerde uluslararası karşılaştırılabilirliğin sağlanabilmesi için uluslararası tanım, kavram ve standartlara uyulması zorunludur. Bu çerçevede, işgücü istatistiklerinde Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından belirlenen istihdam ve işsizlik tanımları esas alınmaktadır. Söz konusu tanım ve standartlar ILO'nun "*Ekonomik Olarak Aktif Nüfus, İstihdam, İşsizlik ve Eksik İstihdam Araştırmaları için Tanım ve Kavramlar*" adlı rehber dokümanında ve aynı zamanda Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin "*Avrupa Birliği İşgücü Araştırması, Yöntem ve Tanımlar*" adlı rehberinde yer almaktadır.

TÜİK Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Tel: 0312 425 20 52 – 410 01 10 Faks: 0312 425 20 53 e-Posta: bhim@tuik.gov.tr

Yukarıda belirtilen uluslararası rehber dokümanlarda yer alan istihdam tanımı aşağıda verilmiştir.

İstihdam: Ücretli, maaşlı, yevmiyeli, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans haftası içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan veya işi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kişiler istihdamda kabul edilmektedir.

Daha önce de ifade edildiği gibi **stajyerlik veya çıraklığı esnasında aynı veya nakdi geliri olmayan veya sadece sağlık ve iş kazasına karşı okulu veya eğitim gördüğü kurumca sigortalananlar istihdamda sayılmamaktadır.** Uluslararası tanım gereği referans haftasında belirli bir menfaat karşılığı çalışan; diğer bir ifadeyle kayıtlı/kayıtsız aynı veya nakdi gelir elde eden çırak ve stajyerler istihdamda değerlendirilmektedir. Hanehalkı İşgücü Araştırmasında, ILO tanımlarının kullanılmaya başlandığı 1988 yılından beri çırak ve stajyerlerin kapsanmasında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Kaldı ki, söz konusu araştırmada aynı veya nakdi gelir elde ettiğini beyan eden çırak ve stajyerlerin toplam istihdam içerisindeki oranı 2015 yılında %0.60, 2016 yılında ise %0.73 olmuştur. 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde ise bu oran ortalama %0.66'dır. Bu oranlardan da anlaşılacağı üzere, TÜİK tarafından açıklanan toplam istihdam sayısında çırak ve stajyerlerden kaynaklı bir artış söz konusu değildir. Son dönemde kamuoyunda çırak ve stajyer sayılarındaki bahsi geçen artış SGK verilerinde mevzuat gereği gerçekleşmiştir.

Konunun bu açıklamalar çerçevesinde değerlendirilmesi kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi açısından önemli görülmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.